

آمریکا مشتاق اسنپ‌بک است

دیپلمات پیشین

با نام‌های که توسط وزیران خارجه سه کشور اروپایی به رئیس شورای امنیت نوشته شد، روندی کلید خورد که می‌تواند به صورت خودکار به اعاده ششش قطع‌نامه ضد ایرانی شورای امنیت منجر شود. این روند ۳۰ روزه می‌تواند تحت شرایطی در میانه راه متوقف و سرسید مخته‌مه‌شدن قطع‌نامه ۲۱۳۱ و سازوکار ماشه در بند ۱۱ برای مدتی تمدید شود. این تمدید فرصتی تازه به دیپلماسی برای حل‌وفصل مسائل موجود به ایران و کشورهای غربی خواهد داد که بالقوه می‌توانند نهایتاً پیگیری آن کشورها برای اسنپ‌بک را منتفی کند. تردیدی نیست که بازگشت قطع‌نامه‌های پیشین نه‌تنها از نظر اقتصادی و مالی مشکلاتی بر مشکلات قبلی ناشی از تحریم‌های یکجانبه آمریکا خواهد افزود، اما تأثیر آن عمدتاً به‌خاطر بستر حقوقی بین‌المللی خواهد بود که می‌تواند برای حفظ و تشدید تحریم‌های آمریکا و زمینه‌سازی برای اقدامات نظامی علیه ایران شرایط را فراهم کند. ضمن اینکه قرارگرفتن مجدد ایران ذیل قطع‌نامه‌های فصل هفتمی شورای امنیت و بازگشت ممنوعیت غنی‌سازی در ایران و تعریف آن به عنوان تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی، اهرم دیگری را از ایران خواهد گرفت و اهرم مؤثر دیگری را به مجموعه اهرم‌های طرف مقابل خواهد افزود. به‌علاوه، در صورت بازگشت ششش قطع‌نامه، می‌دانیم که لغو مجدد آنها مستلزم موافقت تک‌تک اعضای دائمی خواهد بود. با توجه به صورت‌مسئله اجمالی به شرح فوق، تردید نیست که اولویت اصلی ایران طی ۲۸ روز آینده باید تلاش جدی برای جلوگیری از بازگشت قطع‌نامه‌های شورای امنیت باشد. برای این منظور بعید است بتوان به پیش‌نویس قطع‌نامه روسیه دل بست.

به‌مناسبت هفته دولت

هدیه‌ای از جنس نقد ^(۷)

سیدمحمدعلی ابطحي

جناب آقای ستار هاشمی وزیر محترم ارتباطات وقتی شما انتخاب شدید، امیدهای زیادی شکوفا شد که جوان کاربلدی بر میز وزارتخانه ارتباطات نشسته است. جوانی شما نقطه قوت بود، به‌خاطر اینکه نیاز هم‌سلالتان را می‌فهمید و مهم‌ترین امکان ارتباطی کشور در دوران ارتباطات زیر دست شما قرار می‌گیرد. باور کنید بعد از یک سال، توقع مخاطبانتان را برآورده نکرده‌اید. می‌تواند این دلایل مؤثر باشد:

۱- محافظه‌کاری شدیدی از خود به جامعه القا کرده‌اید. از وزیر ارتباطات جوان توقع می‌رود بیشترین ارتباطات را شخصاً با مخاطبانش داشته باشد؛ در شبکه‌های اجتماعی حرف بزند، مشکلات را بگوید، از هم‌سلالتش کمک بخواند. شاید از ساکت‌ترین وزرای کابینه، کلا ساکت شما باشید.

۲- درباره فیلترینگ که مشکل بزرگ بیشتر خانواده‌هاست، به‌عنوان وزیر مستقیم- با همه اطلاعاتی که از زحمتاتان دارم- مرعوب اندکی شده‌اید که اگر به خواست آنها بود، شما و آقای پزشکشان هم نباید سر کار می‌بودید. یکی از مهم‌ترین کارها، مصاحبه‌های مداوم برای تلنگر به زبان‌های فیلترینگ است که انجام نشده. حق مردم را به‌خاطر چند نفر معدود که نظرشان حتی با نظر سران سه قوه متفاوت است، نباید ضایع کرد.

۳- هر صبح که میلیون‌ها جوان و غیرجوان به‌خاطر مشاغل کاری و درسی و تفریحی روی وی‌پی‌ان می‌کوبند، نفرین پنهانی به دست‌اندرکاران می‌فرستند. این بزرگ‌ترین رقم دشمن‌سازی را در پی دارد. وزارت ارتباطات نماینده دولت در امر ارتباطات است و باید شب از روز شناسد. موافقان فیلترینگ چه‌بسا هدفشان آسیب‌زدن به دولت باشد.

۴- می‌دانم رحمت زیادی کشیده‌اید. اما یک نکته مهم در امر ارتباطات هست که کسی داخل کارنابل و زحمت پشت میزبان را نمی‌بیند. آنچه همه می‌بینیم، بزرگ‌ترین و پرتکرارترین گفته رئیس‌جمهور و مردم درمورد رفع فیلتر است که انجام نشده.

ادامه در صفحه ۹

سه‌شنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۴
۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۷
۲ سپتامبر ۲۰۲۵
سال بیست و دوم
شماره ۵۱۹۴
۳۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

روزنامه

در «شرق» امروز می‌خوانید: پیام رهبر انقلاب در پی قهرمانی تیم ملی والیبال جوانان ایران در جهان • گزارشی درباره شهرک هنری سینه؛ از شایعه تا واقعیت • اسنپ‌بک روی میز شانگهای

«شرق» در گفت‌وگو با متخصصان حوزه بیماران خاص از پیامدهای تشدید تحریم‌ها بر سلامت و زندگی این گروه گزارش داد

شلیک به جان بیماران

گزارش تیتربیک را در صفحه ۱۰ بخوانید

«شرق» از سفر پزشکشان به چین و حضور

در اجلاس سران شانگهای گزارش می‌دهد

ائتلاف در مدار شرق

یادداشت

آزمون بلوغ ملی در تقاطع غرب و شرق

حامد نقی‌لو

کارشناس سیاست خارجی

همکاری‌های امنیتی، در حوزه‌های اقتصادی و فناوریانه دچار رکود است. این یعنی ایران، نه به‌طور واقعی به شرق نزدیک شده، نه توانسته از غرب فاصله بگیرد، بلکه در وضعیتی ایستاده که بیشتر شبیه تعلیق است تا انتخاب. در چنین وضعیتی، مقایسه با هند آموخته‌نده است. هند توانسته با حفظ استقلال راهبردی هم در ساختارهای شرقی مانند بریکس و شانگهای نقش آفرینی کند و هم روابط استراتژیک با غرب را حفظ کند. هند نه شرق گراست، نه غرب‌گرا، بلکه هندمحور است. سیاست خارجی‌اش بر پایه منافع ملی طراحی شده، نشانه‌ای از بلوغ راهبردی که ایران نیز می‌تواند به آن دست یابد. لازمه آن عبور از چند مانع جدی است: ذهنیت‌های تاریخی

یادداشت

چسبندگی در سایه اسنپ‌بک

امیرحسام اسحاقی

استاددانشگاه

تورم افسارگسیخته، فقط یک عدد نیست، زیست‌روزم‌های است که با لبه تیز سیاست، بزآن‌تر شده است. مجموعه‌ای از فشارها و شوک‌های خارجی و داخلی، مانند تداوم بحران نفس‌گیر هسته‌ای، بن‌بست سیاست خارجی و تهدید اسنپ‌بک و احتمال بازگشت تحریم‌های سازمان ملل، سایه جنگ و نااطمینانی ژئوپلیتیک از تاسیسات و صادرات نفت و گاز ایران، سیاست‌های ناپایدار اقتصادی و ناترازی‌های انرژی به‌ویژه قطعی آب و برق، فرسودگی زیرساخت‌ها و بالارفتن هزینه تولید و توزیع، سوءمدیریت و بی‌انضباطی مالی و پولی، نوسانات ارزی، افزایش مصرف بی‌رویه انرژی و کاهش شدید بهره‌وری، تنش‌های زیست‌محیطی، توزیع نادرست یارانه، کسری بودجه سالانه، کمبود و حبس داده‌ها، تشدید انتظارات تورمی و کاهش قدرت خرید و... منشا این تورم

چسبنده و هزینه‌بنیاد است و ایران را در میان کشورهای با تورم بالا جای داده است. بر اساس برآوردهای صندوق بین‌المللی پول، نرخ تورم ۴۳٫۳درصدی، فشارهای قیمتی را تداوم خواهد داد. کششی که نشان می‌دهد شتاب کوتاه‌مدت قیمت‌ها، کاهش معناداری نداشته و همچنان رو به بالاست. پیش‌ران‌های این فشار نه‌تنها مبنای پولی دارد، بلکه به شوک‌های هزینه‌محور مانند انرژی، بهداشت، حمل‌ونقل و انتظارات تورمی گره خورده است. تورم منطقه خاورمیانه و آسیای مرکزی حدود ۱۱ درصد برآورد شده است.

ریشه‌ها

۱- **بن‌بست دیپلماسی**: بن‌بست دیپلماسی هسته‌ای و غیرهسته‌ای، اقتصاد ایران را در یک وضعیت نااطمینانی قرار داده است. فعال‌سازی اسنپ‌بک از سوی ترویکای اروپایی، به‌طور مستقیم ریسک تحولی ناگهانی در تحریم‌ها به بازار مخابره کرده است. این ریسک، انتظارات تورمی و نرخ ارز را همچنان تشدید و اقتصاد تحریمی کشور را تضعیف می‌کند.

۲- **سنگینی سایه جنگ**: تنش‌های ماه‌های اخیر ایران و اسرائیل، گرچه با آتش‌بس‌های مقطعی همراه شد، اما اثر خود را بر بازار (از دلار و طلا تا خوراکی‌ها) گذاشته است. در چنین شرایطی، کوچک‌ترین خبر بر افکار عمومی و موج انتظارات تورمی سوار می‌شود؛ به‌خصوص برای جامعه‌ای که هم‌زمان با بحران انرژی و کم‌آبی نیز دست‌به‌گریبان است. هر شلیک یا تهدیدی، به‌سرعت تنش را افزایش می‌دهد. فعالان اقتصادی ایران در این فضای پرریسک برای فردا برنامه‌ریزی نمی‌کنند؛ برای امروز ذخیره می‌کنند.

۳- **موتور پنهان موج‌های تورمی**: خاموشی‌های گسترده و افت فشار آب، فقط ناراضیاتی اجتماعی به دنبال ندارد، هزینه‌های تولید را افزایش و ظرفیت بهره‌برداری را کاهش داده و زنجیره تأمین را مختل کرده است. بنگاه‌ها برای ثبات

پژمان جوزی، رئیس انجمن صنعت ساختمان: چالش‌های ساخت‌وساز پایتخت ناشی از مداخلات دولت است

تهران پرعارضه

برگزیده‌ها

عصر چریک‌ها: گفت‌وگوی احمد غلامی با مجید عبدالرحیم‌پور

چریک مسافر

۶

استانداران در جایگاه «رئیس‌جمهور استان» و مناقش‌های تازه میان یاستور و بهارستان

تفویض اختیار یا تغییر ساختار؟

۳

مهاجم تیم ملی از اینتر جدا شد و به المپاکوس یونان پیوست

ماجراجویی طارمی در سرزمین اساطیر

۹

۱۰ سال پس از کشودن مرزها، اروپا با بحران هویت و گسترش خشونت و تروریسم روبه‌روست

میراث مرکل

۵

۱۰کنسرت خیابانی برگزار می‌شود

۱۲

راهبردهای عملی برای خروج از بن‌بست مذاکرات هسته‌ای

۸

یادداشت

گذر از لبه سقوط

حسین حقگو

کارشناس اقتصادی

اگر در گوگل عبارت «مشکل آب و برق و گاز- پزشکشان» را جست‌وجو کنید، از جمله دو فیلم و خبر بالا می‌آید. یکی مربوط به ۱۷ آذر سال گذشته و روز دانشجو است: «در برق و آب و گاز و بنزین و پول مشکل داریم» و دیگری مربوط به همین دو، سه روز قبل و گفت‌وگوی ایشان با سه فعال رسانه‌ای: «وضعیت ما در آب و برق و گاز و پول و همه اینها به اصطلاح در لبه سقوط است». در این فاصله تقریباً ۹ماه، بیان گوینده هشدار آمیزتر شده است (تبدیل مشکل به لبه سقوط) و اوضاع نه‌فقط بهتر نشده بلکه وخیم‌تر هم شده است. چرا!!؟

در همین گفت‌وگوی اخیر، یکی از مصاحبه‌کنندگان که جزء فعالان رسانه‌ای اصولگراست (عبدالله کنجی، مدیرمسئول سابق روزنامه جوان) از آقای پزشکشان می‌پرسد «شما بیش از ۵۰ بار فرموده‌اید که برنامه‌تان مبتنی بر سیاست‌های کلی نظام و برنامه هفتم توسعه است... درحالی‌که سیاست‌های کلی، اسناد بالادستی هستند و به‌تنهایی برنامه اجرایی محسوب نمی‌شوند و می‌بایست در قالب برنامه‌های کارشناسی شده و اجرایی و... جنبه عملیاتی پیدا کنند... چنانکه در برنامه هفتم وزارت نیرو بود ۱۵ میلیارد مترمکعب صرفه‌جویی در مصرف آب داشته باشد و از سوی دیگر در همین برنامه تأکید شده است که وزارت جهاد باید سه میلیون مصرف برنج و گندم و یونجه را به مرحله خودکفایی برساند که هر سه وابسته به آب هستند. چگونه می‌توان هم صرفه‌جویی گسترده در مصرف آب را محقق کرد و هم خودکفایی در این محصولات را داشت؟ دولت چگونه می‌تواند این‌س دو جهت‌گیری متعارض را با هم جمع کند؟. آقای پزشکشان در پاسخ ضمن اشاره درباره به موقعیت‌های درسی و دانشگاهی خود و استفاده‌نکردن از سهمیه در قبولی کنکور و... می‌گوید «از همان ابتدا عرض کردم که من نمی‌توانم به سادگی برنامه بنویسم، آن هم بدون پشتوانه حزبی...»

ادامه در صفحه ۵

ادامه در صفحه ۵